Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 140. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 23-го ЧЕРВНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 23, 1979 No. 140. VOL. LXXXVI

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКА ОКРУГА УНСОЮЗУ ПОЧИНАЄ ПОСИЛЕНУ ЧЛЕНСЬКУ КАМПАНІЮ

Під час нарад Окружного Комітету УНС у Філядельфії промовляє старший обласний організатор С. Гавриш. Сидять (справа): головний організатор Василь Оріховський, голова Округи Петро Тарнавський і секретар Василь Колінко.

Філядельфія. — Окружний Комітет Відділів УНСоюзу у Філядельфії, який за останніх 15 років здобув 14 разів перше місце в організаційних кампаніях, проявив нову ініціятиву в теперішній організаційній кампанії з метою приєднати якнайбільше число членів та в цей спосіб відзначити 85-літній ювілей УНСоюзу.

Починаючи від неділі 24-го червня, Округа Відділів УНСоюзу у Філядельфії веде посилену членську кампанію, в якій візьмуть участь всі організатори, секретарі та інші урядовці Відділів. Ця посилена кампанія буде офіційно проголошена під час святочної програми відзначення 85-ліття УНСоюзу, яка відбудеться в неділю, 24-го червня, у приміщеннях української православної церкви св. Петра і Павла у Міллвіллі, Н. Дж. Цю програму, яка включатиме мистецькі виступи, спортові гри, забаву тощо влаштує Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Філядельфії в співпраці з декількома Відділами південного Ню Джерзі. Ювілейний Комітет очолює предсідник 347-го Відділу у Міллвіллі Теодор Сущик, а програму вестиме старший обласний організатор Степан Гавриш. Головним промовцем буде головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис.

Подробиці пляну цієї посиленої кампанії були головною темою нарад Окружного Комітету Філядельфії, які відбулись у п'ятницю, 16-го червня, у власній будівлі Округи. Наради відкрив і ними проводив голова Округи Петро Тарнавський, а секретарював Василь Колінко.

У нарадах взяло участь 29 представників Відділів Округи, а Головний Уряд репрезентували: головний предсідник д-р Іван Флис, головний організатор Василь Оріховський, головний контролер проф. д-р Богдан Гнатюк та головний радний Іван Одежинський. Присутнім на нарадах був старший обласний організатор Степан Гавриш, який разом з пп. Тарнавським і Одежинським, розробив цей плян посиленої кампанії.

Привітавши учасників нарад, П. Тарнавський подав до відома, що Окружний Комітет придбав листу потенціяльних членів, прізвища, адреси і телефони яких будуть передані поодиноким секретарям і організаторам Відділів, які сконтактуються з ними телефонічно, поінформують про УНСоюз, його пляни забезпечення, службу громаді тощо, а опісля відвідають їх, при чому відвідувати будуть двоособові „тіми" — секретарі і організатори.

У дальшому коротко промовляли В. Оріховський, С. Гавриш та І. Одежинський, які закликали всіх секретарів і організаторів до тісної співпраці в цій організаційній акції та висловили надію, що вона увінчається успіхом. „За працею і здобутками нашої Округи стежитимуть інші Округи — сказав І. Оде-

(Закінчення на стор. 3)

ВЕНС ЗАКЛИКАЄ СОМОЗУ ЗРЕЗИҐНУВАТИ, ЛІДЕР НІКАРАҐУИ ВІДКИДАЄ ЗАКЛИК

Президент Анастасіо Сомоза Дебайле

Вашінгтон. — Державний секретар Сайрус Венс, промовляючи в четвер, 21-го червня, на спеціяльно скликаному засіданні представників Організації Американських Держав (ОАС), закликав Анастазія Сомозу Дебайле, президента Нікараґуи, зрезиґнувати з того посту, який був у його та його родини руках продовж останніх 45 років, щоб в такий спосіб припинити криваву громадянську війну в тій країні Центральної Америки, де ліві партизани т. зв. сандіністи, стараються повалити владу Сомози і вже захопили ряд більших міст та стараються окупувати столичне місто Манаґуа.

Хоча Венс не назвав Сомози поіменно, то сказав, що конечність вимагає встановлення нового уряду, щоб в такий спосіб „порвати з минулим".

День пізніше, тобто в п'ятницю, 22-го червня, президент Сомоза відкинув заклик секретаря Венса, заявляючи, що не плянує резиґнувати, але старатиметься знайти „інше розв'язку для нашої проблеми".

Секретар Венс у четвер заявив представникам ОАС яка охоплює 27 держав, що є незаперечні докази, що комуністична Куба та інші країни активно втручаються у внутрішній конфлікт Нікараґуи і закликав всіх членів ОАС прикласти зусиль, щоб припинити вмішування іншими державами у війну в Нікараґуї.

Державний секретар запропонував, щоб Організація Американських Держав вислала до Нікараґуи спеціяльну делеґацію, яка допомогла б у процесі формування нового тимчасового уряду, який, за словами Венса, заступав би інтереси всіх політичних груп в тій країні.

Коментатори вказують, що тими словами Венс натякнув, що в тимчасовому уряді брали б участь теж представники сандіністського повстанського руху.

Виступ і заява Венса була несподіванкою для членів ОАС, бо ніхто не сподівався, що уряд ЗСА запропонує таку радикальну розв'язку конфлікту в Нікараґуї, як усунення від влади президента Сомози. Спостерігачі передбачали якусь заяву з боку ЗСА, але думали, що вона буде більш поміркована.

На четвертому засіданні ОАС провідник мехіканської делеґації заявив, що ОАС не повинна посилати жадних представників до Нікараґуи, бо це було б „втручанням у внутрішні справи тієї країни".

Натомість Хуан Квантана, міністер закордонних справ Нікараґуи, твердив, що його країна „впала жертвою комуністичної змови", бо повстанцям активно допомагає Куба, Коста Ріка та Панама.

Того самого дня, тобто в четвер, урядові чинники Нікараґуи повідомили, що заарештували Лоренза Бренеса, підстаршину поліції, який день раніше здогадно застрілив американського телевізійного кореспондента Вілліяма Стюварта і то без жадної провокації з боку тоого журналіста, який працював для телевізійної сітки „Ей-Бі-Сі". Заарештований поліціянт Бренес заперечує свою вину, твердячи, що Стюварта застрілив інший підстаршина, який відтак сам згинув під час перестрілки з повстанцями.

Як відомо, уряд ЗСА гостро запротестував перед властями Нікараґуи, заявляючи, що вбиття Стюварта було „актом варварства". Крім того, велика кількість закордонних кореспондентів, на знак протесту за вбиття Стюварта та з уваги на факт, що уряд президента Сомози дуже обмежив права цих закордонних журналістів, у четвер і п'ятницю виїхали з Нікараґуи.

Комуністка обрана на президента італійської Палати Послів

Рим, Італія. — П-і Нілде Джотті, член італійської Комуністичної партії, була обрана на президента італійської Палати Послів, тобто нижчої палати парляменту, з підтримкою урядуючої Християнсько-демократичної партії. Вибори відбулися в середу, 20-го червня ц. р. Кандидатуру п-і Джотті підтримували також інші політичні партії і вона, як вказують кореспонденти, буде першою жінкою на такому становищі в парляменті.

Амінторе Фанфані, колишній прем'єр-міністер в італійському уряді і видатний політик Християнсько-демократичної партії, був обраний на президента Сенату. Це становище він займав вже раніше. П-і Джотті, яка вже була віцепрезидентом Палати Послів, зайняла пост президента після іншого комуністичного посла П'єтра Інграо, який займав це становище на протязі останніх трьох років. Інграо, один з провідних членів Комуністичної партії, заявив раніше, що він хоче присвятити більше часу партійним справам і тому не кандидує на президента Палати. Його заяву в політичних колах потрактували як виклик теперішньому генеральному секретареві Компартії Енрікові Берлінґуерові, бо Інграо зараховується до „твердого ядра" партії і не в усьому погоджується з більш поміркованим Берлінґуером.

Наступило непорозуміння між християнськими демократами в Німеччині

Бонн, Західня Німеччина. — Пресові агентства інформують, що німецька Християнсько - Демократична Унія, яка творить цілість з баварською „посестрою" Християнсько - Соціяльною Унією і в минулому вони разом виступали в місцевих та федеральних виборах покищо не можуть дійти до порозуміння у справі кандидата на канцлера федерального уряду. Політичні спостерігачі і кореспонденти, які слідять за розвитком цієї головної опозиційної політичної партії, яка довгими роками була при владі, твердять, що конфлікт поглиблюється з кожним днем і що прем'єр баварського уряду та один з кандидатів на канцлера Франц Йозеф Штравс погрожує навіть перенесенням політичної діяльности своєї партії, тобто Християнсько-Соціяльної Унії до інших „країв" Німеччини, отже поза межі Баварії, де є осідком партії.

Другим кандидатом на канцлера, висуненим теперішнім лідером Християнсько-Демократичної Унії Колем є 49-річний прем'єр Долішньої Саксонії Ернст Альбрехт, більш поміркований від Штравса політик. Однак, Штравс більше популярний серед молодшого прошарку членства. До речі, він вже раніше був федеральним міністром скарбу і оборони, коли при владі в Бонні були християнські демократи.

Політичні аналітики стверджують, користуючись даними численних дослідних інститутів, що теперішній канцлер Гельмут Шмідт все ще дуже популярний серед населення і що він напевно виграв би вибори, якщо б вони відбувалися сьогодні, не зважаючи на те, хто був би контркандидатом — Штравс чи Альбрехт.

Контроверсія довкола двох кандидатів на канцлера поширилась на усі „краї" Німецької Федеральної Республіки і, як твердять кореспонденти, набирає небезпечних форм тому, що саме керівництво Християнсько-Демократичної Унії поділене думками. Наприклад, генерального секретаря тієї партії, Гайнера Гайслера критикували за те, що „надто багато говорить". Інші провідні члени назвові підтримують кандидатуру Альбрехта, але в дійсності воліли б, щоб кандидатом на канцлера таки був Йозеф Штравс, бо тоді можна б скоріше здобути перемогу у федеральних веборах.

Панує загальне переконання, що час працює в користь Штравса, але, як висловився один з дипломатів, не треба сподіватися великих змін у політиці Західньої Німеччини, бо вона дуже боїться конфлікту із Совєтським Союзом і боїться війни.

УКРАЇНСЬКИЙ МОНТРЕАЛЬ ЗАХОПЛЕНО ВІТАВ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Валентин Мороз

Монтреаль, Канада. — У вівторок, 12 червня, в обідню годину понад 500 осіб офіційних представників, старших і молодших монтреальських українців — бурхливими оплесками і співом „Ще не вмерла Україна" вітали Валентина Мороза, коли він прибув із Вінніпеґу на Дорвальський аеропорт. Офіційними речниками монтреальської громади були: голова Відділу Комітету Українців Канади Ярослав Кульба і голова комітету для влаштування зустрічі з Валентином Морозом проф. Ярема Келебай.

Зустріч з англомовною і франкомовною пресою на аеропорті була успішна, подібно, як і в інших містах, що їх відвідав Валентин Мороз у Канаді: в Оттаві, Торонто, Вінніпеґу. Наступного дня часописи „Газет" і „Монтреал Стар" вмістили знимки та сугровідні інформаційні репортажі. Вони цитували зокрема такі слова: „Якщо ви хочете зрозуміти росіян, то не забувайте, що росіяни шанують лише тих, хто вміє опертися їм, тих, хто не лякається їх і посміє виступити проти росіян".

У Монтреалі Валентин Мороз повторив перед представниками преси свій заклик до бойкотування Олімпійських Ігор 1980 року, якщо Москва не погодиться випустити на волю всіх політичних в'язнів зі своїх тюрем і таборів.

Увечері Валентин Мороз мав чергову можливість познайомитися з багатолюдним зібранням у ще одному канадсько-українському центрі. У залі Плято Гол понад 1,800 осіб заповнили всі місця. Від імени монтреальської української громади слово привітання сказав голова КУК Яр. Кульба. Хор під орудою І. Козачка чудово виконав Лисенкову композицію на слова І. Франка „Вічний революціонер" і цим

(Закінчення на стор. 4)

РОДИНА ВІНСІВ ПЕРЕБУВАЄ В МІДДЛБЕРІ КОЛЕДЖІ

Пастор Георгій Вінс вітається з дружиною Надією

Джерзі Сіті. — У вечірніх годинах у п'ятницю, 15-го червня, пастор Георгій Вінс зустрінувся зі своєю родиною вперше після п'ять літньої розлуки — тим разом у привітних приміщеннях Міддлбері коледжу на вільній землі Вашінгтона. Біля цього коледжу у стейті Вермонт перебуватиме родина Вінсів якийсь час, згідно з інформаціями, що їх подав редакції „Свобода" Рон Ніф, директор публічних зв'язків цього коледжу, в телефонному інтерв'ю у вівторок, 19-го червня.

Як відомо вісім членів родини пастора Вінса прибули до Ню Йорку в четвер, 14-го червня, і, переночувавши в манастирі сестер св. Івана Хрестителя на Лонг Айленді, переїхали до Міддлбері коледжу, де й відбулась зустріч. В час приїзду його родини до Ню Йорку пастор Вінс перебував в Гюстоні, Тексас, де він виступав з промовою на конвенції баптистів.

Розповідаючи про цю „небуденну зустріч", Р. Ніф сказав, що вона відбулась в бюрах президента коледжу д-ра Оліна Робісона та була „дуже зворушлива". Після того, як Р. Ніф повідомив членів родини, що якраз приїхав пастор Вінс, вони всі кинулись до вікна, а опісля при дверях розступились, щоб першою могла зустрінути його дружина Надія. Зі сльозами радос-

(Закінчення на стор. 3)

Загальні збори й нова управа Т-ва Плекання Рідної Мови

Оттава, Канада (Я.П.). — Тут у приміщенні готелю „Талісман", недавно відбулися трирічні загальні збори Товариства Плекання Рідної Мови (ТПРМ), основаного в 1964 році. Після вшанування пам'яті недавно спочилих членів Управи — проф. К. Біди й С. Погорілого, уступаючий голова ТПРМ подав звіт із діяльности товариства в роках 1976-79, в тому дані про відзначення Емського протесту з 1976 р., Гарвардський протест у справі перепису з 1978 р., про меморандуми в мовних справах, тодішньому прем'єр-міністрові П. Е. Трудові, квебекському прем'єрові Р. Левекові, ректорові Монтреальського університету д-рові П. Лякостові в справі введення української мови в програму цього університету, про видавання журналу-річника ТПРМ „Слово на сторожі" (досі 15 випусків), та „Модерної української граматики" (7-ме видання), тощо.

Після прочитання фінансового звіту, дискусій і уділення абсолюторії обрано нову Управу ТПРМ на роки 1979-1982 в такому складі: голова — Ольга Войценко (Оттава), секретар-скарбник мгр Яр. Пінчук (Оттава); члени Управи: Юрій Терлецький (Торонто), Г. Семенюк (Гамілтон), Ю. Бучинський, І. Башук і М. Орищук (Вінніпеґ). Головним редактором „Слова на сторожі" переобрано проф. Яр. Рудницького з дорученням видати в ближчому часі 16-те число. Крім цього доповнено склад „Комітету Етимологічного Словника" новими членами: д-р Анною Бойцун та мгром Вол. Голмом.

У справі правопису збори висловилися одноздушно за збереженням т.зв. харківського правопису для загального вжитку в українській діяспорі. Рішено теж поробити заходи в справі збільшення членства товариства.

Лідер французьких соціялістів зрезиґнував з Европейського Парляменту

Париж, Франція. — Агентство Ассошіейтед Пресс інформує, що лідер французьких соціялістів Франсуа Міттерранд, протестуючи проти признання ще одного місця в Европейському Парляменті членові партії теперішнього президента Франції Валері Жіскара д'Естена, що означало втрату для Соціялістичної партії, виступив з Европейського Парляменту.

Міттерранд заявив кореспондентам, що його резиґнація пов'язана з „ганебною" відносно Соціялістичної партії постановою виборчої комісії, яка, після перерахування голосів і перевірки бальотів, вирішила зменшити кількість соціялістичних послів в новому Европейському Парляменті з 22-ох до 21-го, підвищуючи тим самим число послів урядуючої французької коаліції президента д'Естена до 26.

„Большая техніка" в українському селі

Київ. — У київській „Радянській Україні" надруковано лист 29-ох учнів школи у Межиріцьку, мешканців сіл — Щекичина та Малої Совпи, які живуть від школи на віддалі 7-10 кілометрів.

Вони жаліються, що їм цю, як не з;, а далеку відстань приходиться кожноденно проходити пішком. Раніше, — пишуть учні вовін їх до школи автобус, але він вже від ... трьох місяців в направі, і через брак транспорту, їм приходиться витрачати час, який вони повинні б використати на вивчення заданих лекцій. Звертались вони вже й до правління колгоспу, але досі безуспішно, „бо як ходили ми пішки, так і ходимо", — скаржаться учні в саме той час, коли за подвиги в господарстві і в індустрії раз-у-раз у совєтській пресі повідомляють про ...успішні відзначування „Знаками якости".

Південнокорейський дисидент протестує проти відвідин президента Картера

Сеул, Південна Корея. — Колишній президент Південної Кореї, Юн По Сун, який є сильним противником теперішнього уряду, запротестував проти запляннованого приїзду президента Джіммі Картера після того, як південнокорейська поліція заарештувала 10-ох дисидентів.

Ще в понеділок минулого тижня група дисидентів влаштувала димонстрацію біля амбасади ЗСА на знак протесту проти відвідин президента Картера, які заплянновані на кінець червня. Поліція розігнала демонстрантів, заарештувавши 10-ох з них. Під кінець минулого тижня судові власті засудили їх на різні терміни ув'язнення. Нещодавно після цього Юн По Сун заявив, що він продовжуватиме протест проти відвідин президента Картера та вестиме кампанію проти його приїзду до Сеулю.

Румунський рабін обвинувачує єпископа у злочинах

Вашінгтон. — Румунський рабін Моше Розен, який очолює 37,000-ну жидівську громаду в тій країні, зложив писемне свідчення у Департаменті справедливости ЗСА, обвинувачуючи румунсько - американського православного єпископа Валеріяна Трифу у вбивстві жидів в Букарешті в 1941 році.

Згідно з твердженнями речників Департаменту справедливости, рабін Розен підтвердив раніші обвинувачення, що єпископ Тріфа, мовляв, брав участь у погромах проти жидів в Румунії, будучи в той час провідним членом організації Залізна Ґвардія, якою вислуговувалися нацисти.

Судовий процес над Тріфою мас початися 30-го липня ц. р. Його обвинувачують в тому, що він не признався до членства в Залізній Ґвардії, коли вносив подання на громадянство ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтські „гаразди"

Недавно київська „Радянська Україна" опублікувала велику статтю-передовицю під заголовком „Для блага народного", у якій не тільки подавалося статистику зросту совєтської економіки, яка, за словами газети, „віддзеркалює зростання народного добробуту в СССР", але також зроблено підсумки нібито приспішеного зросту життьового рівня совєтських громадян, які, як твердять автори статті, можуть тепер користуватися усіми досягненнями техніки і таким чином можуть значно поліпшити своє життя.

Згідно з „Радянською Україною", заробітна платня робітників і службовців систематично зростає. У 1950 р. пересічна місячна платня була 64 карбованці; в 1960 — 80,6 карбованця; в 1970р. — 122 карбованці; в 1975 — 145,8; в 1977 р. — 155,2, а в 1979, згідно із совєтськими обіцянками, в кінці року платня буде становити 162 карбованці. До того, мовляв, доходять ще: безплатне лікування і навчання, стипендії для студентів та інші соціяльні „пільги", що ними користуються совєтські громадяни. Все це додавши, то місячна платня робітників і службовців у Совєтському Союзі, мовляв, становитиме 212 карбованців. В американських долярах, навіть якщо брати під увагу офіційний совєтський курс, то це виносило б біля 300 долярів місячно. Але насправді совєтські рублі не мають великої вартости за кордоном, а також їхня покупна спроможність на самих совєтських ринках є дуже низька. Пересічний чоловічий костюм сьогодні в СССР коштує від 60 до 120 рублів, черевики від 20 — 40. Такі ж дорогі й інші речі.

Більше того, потрібних до щоденного вжитку речей прямо немає на ринку, до чого зрештою признається совєтський журнал „Пляновое хозяйство", який недавно помістив цілий ряд статтей про критичне становище в галузі виробництва споживчих товарів. Відомо ж бо, що совєтська легка промисловість й далі не забезпечує населення відповідною кількістю товарів, а якщо навіть такі товари час від часу появляються, то з великими недостачами, на чому тратять багато покупці. Це, очевидно, зумовлене браком фондів, недостачею капіталовкладень і неефективною бюрократизацією системи легкої індустрії. На легку і харчову промисловість уряд СССР виділяє тільки 2-13 відсотків капіталовкладень. Решта іде на важку, переважно воєнну, промисловість. Все це вказує на те, що немає виглядів на будь-яке поліпшення тяжкої економічної ситуації.

Основніше про ці справи пишуть фахові закордонні журнали, наприклад, американський „Ю. С. Нюз енд Ворлд Репорт". В останньому числі цього журналу з 25-го червня поміщена дуже промовиста замітка про совєтські економічні труднощі і про те, що багато совєтських офіційних осіб (директорів фабрик, керівників великих колгоспів та інших підприємств), не сповнили надій кремлівських верховодів і тепер їх починають „знімати" й „пересувати" на інші пости. Не виключно, що у зв'язку з цим розпічнуться нові процеси й засуди, пов'язані з чисткою в економічному секторі, який не дописує на всіх щаблях. В Україні, — пише згаданий журнал, — усунено двох республіканських міністрів з їхніх постів; двох публічно засуджено на партійних зборах; голові міської управи Києва висловлено догану за невиконання обов'язків; багатьох директорів фабрик звільнено з праці. А Україна не є єдиною „республікою" в імперії. У Білорусі, Азербайджані, Грузії, Литві та інших „республіках", звільнено з постів і публічно осуджено багатьох міністрів. До справи вмішується сам Леонід І. Брежнєв, закликаючи своїх партійних колеґ до більшої відповідальности, пильности, збільшеного почуття обов'язку тощо.

Всі ці речі кремлівські лідери з Політбюра намагаються закривати перед своїми громадянами та бистрим оком західнього спостерігача. Але всього не закриєш, багато продістається на Захід і ці справи тут фахово аналізують, порівнюють і ставлять прогнози. Чого ж тоді хвалитися? Але чи може існувати без похвал диктаторська система? Ні, совєти хвалили свій „добробут" навіть під час голодової облоги України в 1930-их роках, тоді, коли в Україні люди масово вмирали від голодової смерти. Така вже природа диктаторських систем.

Гаррій Імас

У ТАБОРАХ „ПРАЦІ І ВІДПОЧИНКУ"

Незабаром в Україні розпочнуться жнива. Їх наближення відчувається у все відчутнішому подиху літа. Гаряча пора супроводжується десятками перевірок готовности збиральної техніки. У колгоспах і радгоспах республіки знову і знову з тривогою підбивають кількість наявної робочої сили. Чому з тривогою? А тому, що з кожним роком меншає загін колгоспників. У пошуках кращих заробітків вони залишають господарства, рідні села, де сьогодні назріло чимало складних соціяльних проблем і добиваються міської прописки, постійної праці на фабриках та заводах.

Аби подолати дефіцит робочої сили на збиранні хліба, кукурудзи і зокрема овочів, партійні та совєтські органи останніми роками стали постійно практикувати примусове направлення у колгоспи інтелігенції, робітників, студентів та школярів. Чи ефективна ця допомога? Навряд. Яку площу цукрових буряків, скажімо, взмозі просапати незнайомий з сільським господарством лікар чи інженер за нормальний робочий день? Досвід засвідчує, що вони не зроблять і третини тієї норми, яка припадає на жінок з бурякових ланок. Тим часом у лікарні чи у проєктному бюрі того ж лікаря або інженера чекає робота, невідкладні завдання, відвідувачі зрештою...

Але що до того авторам і керівникам подібної безгосподарности? Зайняті лише пропагандистським галасом вони знову і знову доводять на папері ефективність взаємодії колгоспників та „шефів", тобто помічників з міста. Їхні лозунги давно відомі і пишуть та говорять про „шефські зв'язки", „міцні контакти", „співдружність серпа і молота"... Прогляньте лише кілька чисел таких газет як „Радянська Україна", „Сільські вісті", „Робітнича газета" і ви переконаєтесь, що за тим набором десятків словесних штампів немає ані діла, ані результатів.

У Ворошиловградській області, скажімо, вже не перший рік тисячі робітників, службовців та інженерів вимушені займатись збиранням овочевих культур у господарствах, де відчувається брак робочих рук. Ця допомога покищо не дає відчутних наслідків. Тому у Ворошилоградському обкомі Компартії вдалися до старих, але надійних кріпосницьких заходів. Правда, оформили їх у сучасному стилі.

Народилося на світ рішення облвиконкому про постійне закріплення площ овочевих культур за підприємствами та організаціями, котрі називаються шефами. Що це означає? Раніше директор фабрики чи заводу турбувався про роботу своїх людей у колгоспах чи радгоспах тільки у суботні та недільні дні. Тепер же на його та й не лише його плечі лягає постійна турбота про іще одне підприємство — овочеве або кукурудзяне. І працюватимуть тут його люди не наїздами, а систематично, протягом усього сезону. Чому? А тому, що у Ворошиловграді й в інших областях України вимушені були визнати, що практика направлення у господарства численної міської робочої сили у суботні й недільні дні не виправдала себе.

Хто ж будуть ці люди? Як їх назвати? Робітниками-колгоспниками, сільськими сезонниками? А може то виникає новий соціяльний промислово-аграрний прошарок, породжений труднощами соціялістичного сільського господарства? Партійні та совєтські керівники так глибоко не задумаються над цією проблемою. Їм, головне, вигадати новий пропагандистський трюк — ну, хоча б „табори праці на відпочинку".

Виявляється, відірвані від своїх домівок, родичів, сільськогосподарських відробіток житимуть у таборах праці і відпочинку. У Ворошиловградській області сьогодні є 88 таких таборів на 10,5 тисячі місць. Нині швидкоруч зводиться ще 15. За попередніми підрахунками тут перебуватимуть одночасно до 13 тисяч людей. І не один день, не два — місяць.

Головним критерієм в оцінці їхньої праці буде виконання напружених плянів та норм виробництва і продажу овочів. Що це означає — невідомо. Про відпочинок у цих таборах, так би мовити, на лоні природи, слід забути, Та й який може бути відпочинок, коли, як засвідчує досвід, тут неспроможні забезпечити нормальних побутових умов життя: у більшості господарств у таборах немає ні світла, ні білизни... Свіжу газету дістати — теж проблема.

Цікавить і таке питання як оплата праці цих людей. Зрозуміло, що сільськогосподарські спеціялісти пов'язують її з виконанням норм виробітку. Вимоги до міських шефів у них досить суворі. Тим, хто працює менше місяця, заявляють у радгоспі „Боярка" Київської области, слід встановлювати щоденні завдання у розмірі 75 відсотків від завдань постійних робітників. Тим, хто працює місяць з лишком, цифру цю треба збільшити до 80 відсотків. Ну, а тим, хто на полях два місяці і більше, можна ставити звичайні вимоги. Подібну експлуатацію людей без необхідних трудових навичок приховують за буквою так званої угоди на шефські зв'язки. Як стверджує „Робітнича газета", люди працюватимуть з хорошим настроєм, коли стане реальним облік трудозатрат, а завдання — конкретнішими".

Ну, а що ж все таки з оплатою праці? Скажемо одразу: й нинішнього літа це питання у республіці розв'язано не буде? Бо Державний Комітет по праці у Києві не має усіх необхідних повноважень. Режим робочого часу, збереження хоча б середнього заробітку робітників і службовців, зайнятих тимчасово у сільському господарстві — то вже компетенція Москви. А коли Державний Комітет СССР затвердить необхідні заходи — невідомо. Покищо ведеться лише підготова до затвердження єдиних рекомендацій з питань використання робочої сили... Ця бюрократична словотворчість — не наша вигадка. Її надрукувала та ж „Робітнича газета", вмістивши листа заступника голови Державного Комітету УССР по праці Н. Шенкаренка.

Тим часом хліборобське літо не жде. Воно висуває нові й нові проблеми. Вже нині у цих примусових таборах праці помічники з міст мешкають тижнями, допомагаючи прополювати овочі, цукрові буряки, інші культури. Неодноразово сумовитим поглядом дивляться вони у небо, ніби питаючи: „Чиє ж це поле", і не знаходять відповіді.

Л. Доячук

„БУДЬ ТИ, ЛЕСЮ, МОЄЮ МАМОЮ!"

Давно це було, здається, дуже давно... В 1934-му, а, може, в 1935-му році, але ще й тепер, ніби чую слізне прохання, навколо шиї відчуваю ручки 5-літньої дитини, що міцно обняли мене, а сині очі так благально дивляться в мої.

Того літа я поїхала з Харкова в Полтаву провідати своїх батьків, що кілька років перед тим втекли з села, де батько був священиком. А втекли тому, що добрі люди попередили про пляни місцевої совєтської влади його заарештувати і разом з „куркулями" вивезти на заслання.

Цей несподіваний виїзд моїх батьків з села я описала в одному з своїх спогадів п. н. „Втеча" і він був видрукований в часописі „Свобода" в квітні 1977 року.

Батьки мої тоді жили в частині Полтави, що звалась „Кобищани". Це було вже передмістя, а що влада з усіх сил намагалася тримати Полтаву у стані глухої провінції, цей куток міста, дійсно, був подібний більше до якогось містечка, або й села.

Але „Кобіщани" могли пишатися тим, що там жив колись письменник Панас Мирний і була вулиця названа в його честь, а пізніше в тій ділянці міста родився і ріс наш Митрополит Мстислав.

Отже, на цих „Кобіщанах", у глухому провулкові, в стародавній селянській хаті під солом'яним дахом жили тоді мої батьки. Хата ця, як і більшість хат по селах, була поділена сіньми надвоє. В кожній половині — одна досить простора кімната. Меблів у моїх батьків, безперечно, не було жадних і господар дав пару вузеньких ліжок, стіл та кілька стільців. Ще батьки мої користувалися маленькою повіткою на подвір'ї, де складали дрова. Батько збив собі з дощок ослін і на цьому ослоні спав літом у повітці, коли в хаті було душно.

У Полтаві, у батьків я застала мою тітку, мамину сестру з її внучкою Галочкою, якій ішов 5-ий рік. Вони приїхали з міста Кремінчука, де постійно жили. Галочка була добре вихована і, як на свої роки, дуже серйозна.

Батька її, мого двоюрідного брата, заарештували, як українського націоналіста (тоді їх називали „Петлюрівцями") і вислали на Північ. Був він такий наївний, що повірив у совєтську амнестію і повернувся з-за кордону, куди був відійшов з Українською армією. Правда, у нього залишилася дома сама мати — вдова і він сподівався, що, повернувшися додому, зможе нею заопікуватися.

Галочкина мати вчителювала, але після арешту чоловіка — „петлюрівця", її стали на роботі „цькувати", працювати їй стало неможливо і вона влітку поїхала до інших міст знайти там працю вчительки. А тітка з своєю внучкою приїхала до моїх батьків перебути там якийсь час.

Пам'ятаю, як тепер, одного жаркого літнього дня, сиділи ми на рядні під криластою грушею. Тітка й мама задрімали, а Галочка, яку напередодні мій батько охрестив, сиділа біля мене й розповідала, як їй гірко, бо у всіх дітей, що вона їх знає, є тато й мама. А у неї вже давно нема тата, і мама тепер поїхала, та, мабуть, уже не повернеться...

Я її потішала, що повернуться мама й тато. Тато, може, пізніше повернеться, а мама мусить ось-ось приїхати, але дівчатко в це не вірило, та думало, що її тут залишили з бабусею і у неї не буде вже ніколи ні тата, ні мами...

А тоді обняло мене міцно за шию, та, пильно дивлячися в очі, почало просити:

— Лесю, ти моя хрещена мама, візьми мене з собою в Харків, будь моєю мамою! Я буду тебе слухати, буду тобі помагати, я все вмію робити, мене бабуся навчила... Ранком ти відведеш мене до садочку, як ітимеш на працю, а з роботи зайдеш за мною і підемо разом додому, — так мріяла і намовляла мене ця дитина, що при живих батьках почувала себе сиріткою.

— А хіба ти, Галюсю, не любиш бабуні? Вона ж уже старенька і потребує твоєї допомоги? — замісць відповіді я її запитала.

— Я дуже люблю бабусю, але я так хочу мами! — плакало дівчатко.

— А як мама повернеться і тебе не буде з бабунею, тоді мама за тобою журитиметься...

В цей час вийшов зі своєї повіточки мій батько, що там спочивав і Галочка побігла йому назустріч. Взяла за руку, привела під грушу, посадила на подушечці, що лежала на рядні і попросила:

— Дідуню, розкажіть мені ще про маленького Ісусика! Я так люблю про нього слухати..."

На нашу радість в той же день приїхала Маруся, Галочкина мама. Розповіла, що їй десь обіцяли працю в нижчих клясах початкової школи і вона була й тому рада, хоч перед тим вчителювала в Педагогічному технікумі.

Пізніше ми знову сиділи під грушею. Галочкина мама, змучена поїздками та нервуванням, лягла в холодку й заснула. А Галочка сіла біля мами й гіллячкою відганяла від неї мух... То було так зворушливо-сумно, що й тепер я ніби все те бачу.

Тяжка була Галочкина доля. Батько її довго не повертався, а коли відбув свій термін заслання, то йому заборонили жити в Україні, а мусив їхати десь у глибину Росії. Забрав туди свою маму, а Маруся не схотіла з ним їхати й одружилася з іншим... В 1937-38 роках заарештували мого чоловіка й батька. Забрала я з Полтави маму. Після арешту наших найближчих ми не писали ні до кого, бож нас зараховували до „ворогів народу", з якими небезпечно тримати зв'язок.

Після того війна: „Визволення" Західніх земель України в 1939 році, війна з Фінляндією, і страшна війна з Німеччиною. За цей час ми цілком втратили всякий зв'язок з моєю тіткою, а тим більше з Галочкою та її мамою. Так дальша доля моєї хрещениці невідома...

Пригадується і перший мій хрещеник, Василько. Перед самим розкуркуленням наприкінці „НЕПу" поїхала я на Різдво з Полтави до того села, де мій батько був священиком.

На свято прийшов до нас „куркуленко" з хуторян, що за час НЕП-у вже встигли стати заможними і просив мене „в куми" до свого першого сина. Це мав бути мій перший хрещеник. А старі люди казали: то щастя, тримати до хреста

(Закінчення на стор. 3)

З НАШИХ БУДНІВ

ЯК РОЗВИНЕТЬСЯ НИТКА

Написала дорога сестриця з України: „А в нас — новина: викопали криницю в саду, а то дуже далеко вже було носити воду з „каналу". Довго копали, бо натрапили на скалу, тому й вона у нас 20 метрів глибока. А викопали її в цьому місці, де росла колись груша, звана „ільївкою", чи пригадуєш?.."

Господи Боже мій, як же не пригадати! На цій груші росли такі розкішні, соковиті грушки і ми, діти, ніяк не могли дочекатися свята Іллі-пророка, коли вони дозрівали. Та й ще пригадую, що на св. Іллі завжди падав дощ, то і в народі говорили: „Ілля пророк — зовсім промок".

А як же не пам'ятати, що на святого Іллі, 2-го серпня ст. стилю був у сусідньому селі Шоломиї великий відпуст і тоді до чудотворної каплички з таким же джерельцем під горою плив хрищений народ з далеких сторін, а вже дідів-прошаків та всяких калік було тоді видимо невидимо! Стягалися ці людські злидні ніби на якусь свою конвенцію, чи світовий конгрес, — сказавши сучасною мовою.

Хоч і невеличке, а цікаве було сільце — Шоломия, давня-прадавня оселя, на передпіллі, можна б сказати, княжого колись Звенигороду. Як кожне село в околиці, так і воно мало свою „прозву": пригадую, що сусідів-шоломийців прозивали „цибульниками", либонь тому, що цибуля там у них росла на славу, хоч і славилось воно і своїми сливами, й горіхами. За австрійських часів село було „кацапське" чи то пак москофільське, хоч і тоді саме вийшов з нього такий український герой, як Адам Коцко, вбитий поляками під час студентських заворушень у Львівському університеті в 1910-му році. Та й ще характерне те, що мати його була полькою чи радше латинничкою, — про що докладніше міг би вам багато цікавого сказати мій добрий сусід і земляк з Бібрецького повіту, пан меценас Володимир Грицин, сам же родовитий, вибачайте на слові, „цибульник", або шоломиєць...

Отак, почали ми з викопаної недавно в нашому саду криниці, а прийшлось кінчати згадкою про найславнішого фотографа між українськими адвокатами в екзилі... Як розвинеться нитка оповідання, то не легко її перервати, і тільки невідкладна конечність — що треба ж залишити ще місце для підпису автора фейлетона, приневолює його поставити в цьому місці — крапку.

Ікер

Остап Тарнавський

МИКОЛА РУДЕНКО — ПАСКАЛЬ ДОБИ СОЦРЕАЛІЗМУ

[5]

Поет свідомий, що концепція перетворити землю в рай, що її, як закон, проповідує марксівська пропаганда, це не та ціль, що їй приречено людині. І в той самий час він свідомий, що марксівська пропаганда використала притаманну широким масам релігійність і пригадує славну поему Олександра Блока про революцію, кажучи:

Блок не Леніна — Христа
побачив на чолі повстання.

а за Блоком і все населення:

в кутку святому і в душі
Христа на Леніна міняли —

аж:

у битвах вихрещений рос
повірив — тут нема секрету —
що Ленін — це і є Христос
та й став хреститись до портрету

Та Руденко не потурає цьому блюзнірству, він знає, що Христом заслонювались вже в історії давніше:

„Ні, не Христова в тім вина,
а, мабуть, вікові закони:
вогнем і кров'ю Сатана
свої утвердив забобони.

Бо:

„На помах папського перста
хіба ж не ці пекельні сили
високим іменем Христа
людей на вогнищах палили?

і вже до сучасности звертаючись, запитує:

А ж серце в небо голубе
зверталося не раз, не двічі:
коли ж ти випалиш себе,
тупе й сліпе середньовіччя.

Руденко також попробував розкрити фальш режимної політики і господарки у трактаті „Економічні монологи" доказовим матеріялом економіки, що її послідовно вивчив. І тут на першому місці його ідеалістичний світогляд, який і в економіці визначує як найвищу вартість людину, її вийняткове місце у природі і її найвище досягнення, коли вона поєднується з природою. Критика плянованої фальшивими обрахунками і бездушними приписами економіки змальована у вірші „Покинутий лан", де перша частина вірша описує розквітлий лан під ласкавим сонцем живої природи, а для контрасту — картина плянованої акції на цілині:

Тут підіймали цілину...
Але
лужок на сіно залишити б краще.
Збагнули потім, що вчинили зле,
та й кинули його на призволяще.

Ніхто не зна, коли тепер на нім
відродиться гармонія природи...
Я ж занімів у здогаді сумнім:
А що ж, як то не трави, а народи.

Уже в рослинах розпізнали ми
чутливости та психіки прикмети.
Зелені лицарі стоять грудьми
на варті самобутности планети.

Та гине заповітна цілина,
втрачаючи красу квіткових націй.
Які ж плоди нам принесе вона
від оранок отих і від руйнацій.

Ми змалку звикли: директиви, план.
Це, бачте, розроблялося не нами.
Та пам'ятаймо знівечений лан,
запущений лихими бур'янами.

Багатий досвідом пережитого, ознайомлений із теорією економії та й з усім насильством плянованої господарки, свідомий людською гідністю поет заявляє врочисто:

Ми не вирощуєм нічого —
ми робимо лише одно:
в розгорнуті долоні Бога
вертаємо святе зерно.

Прегарний пеан на похвалу вічного життя під сонцем — це п'ята частина поеми „Світло і Темрява":

Сонце із озера вийшло на сушу,
щоб розпочати життя трудове.
Промінь летить і пронизує душу —
в промінні тому хтось вічний живе.

Це ж і донині царює у світі,
йде по землі, не питаючи прав,
гордий нескорений дух Нефертіті,
піймании стеблами злаків і трав.

І у якусь невідому годину,
там, де зоря випиває росу,
хлібне зерно, обернувшись в людину,
знову повторює давню красу.

щоб до землі припадаючи вухом,
в пальцях тримаючи зоряну нить,
простір, наповнений зоряним духом,
батьком назвати і в серці вмістить,

щоб не питати віку і дати,
знову іти по стежках кам'яних —
вічно сміятись і вічно страждати
в небі, у водах, у травах земних.

Духову переміну, що її пережив Микола Руденко, показує його поема „Хрест". Це голос національного і людського сумління, що заволоділо поетом Руденком, який щойно по роках довідався про 1933 рік — рік голодової катастрофи в Україні, переведеної за плянами насильної індустріялізації догматичною бюрократією. Попередник Руденків, його одноіменник — Микола Хвильовий зрозумів суть цього фанатичного злочину і як протест проти режимної політики заподіяв собі смерть. У 1933 році Руденкові було всього дванадцять років. Він не міг розуміти суті цієї катастрофи та й, живучи в індустріяльному Донбасі, міг її і не завважити. Цю катастрофу він усвідомив пізніше і зрозумів, що це був злочин проти його народу і проти його країни, що як Христос була присуджена до смерти. Поема „Хрест" має глибокий корінь в українській літературі. І тема, і навіть ім'я героя Мирон відсилає нас до Франкової поеми „Похорон". Темою поеми Івана Франка є проблема зради інтересів народу, коли проповідник задля фальшивих ідеалів ризикує життям людей. У Руденка комуніст-комісар, співвідповідальний за смерть матері і катастрофу рідного села, переживає трагедію під час відвідин вимерлого села і в цім переживанні віднаходить себе, своє людське сумління і знаходить правдивий світ Світла і Добра. У поемі підкреслена двоїстість героя, що викликана фальшивою ідеєю, якій він служить. Є і в Тичини подібна тема у поемі „Похорон друга", та коли у Франка і Руденка йдеться про двоїстість тієї ж самої особи, у Тичини двоїстість двох пюмерлих, хоч генеза самої проблеми у всіх авторів та ж сама. У поемі „Хрест", що починається такими простими словами рішучої заяви:

Не шкодую, ні, що був марксистом —
я в житті шукав нової віри.
А без віри хто ж ми?
Тільки звірі,
з мозком нерозвиненим...

(Продовження буде)

ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДІЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСЬКО— БАПТИСТСЬКОГО БРАТСТВА

В справі збірки на СКВУ

Світовий Конгрес Вільних Українців багато зробив і робить у ділянці допомоги нашим братам і сестрам у поневоленій Україні; він заступався й заступається за борців за права людини і права Церкви Христової. Світовий Конгрес Вільних Українців постійно домагався звільнення наших проповідників Георгія Вінса, Бориса Здоровця, Йосипа Бондаренка й багато інших, ув'язнених за Слово Боже й за свідчення Ісуса Христа. У наслідку цього Георгій Вінс на волі, але там лишилося ще багато наших братів і сестер, ув'язнених за їхню стійкість у вірі й їм потрібна допомога. Для того, щоб продовжувати ці великі завдання, потрібні матеріяльні засоби і тому Секретаріят Світового Конгресу Вільних Українців проголосив місяці травень і червень місяцями пожертв на СКВУ.

Всеукраїнське Євангельсько-Баптистське Братство з його Об'єднаннями і Церквами повинно з радістю долучитися до цієї акції підтримки СКВУ й скласти свої щедрі пожертви на поширення цих великих завдань, які стоять перед всією українською громадою й Українськими Церквами — допомоги поневоленим нашим братам і сестрам в Україні. Тому ми закликаємо всіх наших пасторів і проповідників Церков зібрати на ту ціль однієї неділі щедру пожертву у Вашій Церкві й вислати її на такі адреси: у ЗСА: Rev. J. Piatkowski, P. O. Box 228, Freehold, N. J. 07728, у Канаді: Rev. J. Iwaskiw, 31 Gilbert Ave., Ancaster, Ontario, Canada L9G 1R5.

Ваші ж скарбники перешлють Ваші пожертви до СКВУ. Ви також можете безпосередньо висилати Ваші пожертви до СКВУ на адресу: World Congress of Free Ukrainians 2118A Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8.

Моліться за цю велику справу й жертвуйте на найвищу всеукраїнську установу — Світовий Конгрес Вільних Українців!

Пастор Олекса Гарбузюк, голова
Пастор Володимир Домашовець, ген. секретар

РОДИНА ВІНСІВ...

(Закінчення зі стор. 1)

ти на очах пастор Вінс обнімав сина Петра, матір Лідію, доньки Наталію, Елисавету і Євгенію, племінницю Людмилу Глухоман, а вкінці 7-літнього сина Олександра. Опісля всі вийшли на подвір'я та спільно відмовили молитву подяки.

Перед приїздом пастора Вінса його родина перебувала в домі д-ра Робісона, відпочиваючи та розмовляючи з родиною президента коледжу, а Олександер вже вспів нав'язати дружні відносини з його сином Марком. Дружина пастора Вінса володіє англійською мовою. Адміністрація коледжу також дозволила фотографам зняти кілька знімок, однак, на раніше бажання пастора Вінса його родина не склала жадних заяв представникам преси.

У дальшому Р. Ніф сказав, що після відпочинку в поблизьких горах, родина Вінсів перебуватиме у місті Миддлбері, де коледж вистарався їм приміщення. Пастор Вінс не виконуватиме жадних офіційних функцій в коледжі, хоча він може користуватись всіми улаштуваннями цієї школи. „Пастор Вінс і його родина є гостями президента Робісона і вони плянують провести літо в Міддлбері, приготовляючись до нового життя", — заявив Р. Ніф. Про їхні пляни на дальше майбутнє йому покищо невідомо.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКА ОКРУГА...

(Продовження зі стор. 1)

жинський — і якщо ми матимемо успіх, то вони підуть нашими слідами".

Д-р І. Флис привітав учасників нарад, погратулював ініціяторам за вироблення пляну цієї нової акції та побажав успіхів у її переведенні. „Філядельфія — це одна з передових Округ у нашій системі, тому й не диво, що вона перша проявила цю нову ініціятиву", — заявив головний предсідник, бажаючи Окрузі успіхів та стверджуючи, що якщо всі інші Округи працювали б так наполегливо і систематично, як філядельфійська Округа, то проблема організації нових членів не була б такою критичною. Д-р Флис також подав звіт із загального стану УНСоюзу в усіх ділянках його активности.

На запити пп. Нича, Дуди, Яціва, Скочиляса і Винницького вичерпні відповіді дали пп. Гавриш, Тарнавський, Одежинський, Оріховський і Флис.

Розмови на тему нової кампанії у філядельфійській Окрузі продовжувались після закриття нарад під час перекуски. Всі присутні обіцяли зустрінутись на ювілейних святкуваннях УН-Союзу в Міллвіллі.

„БУДЬ ТИ, ЛЕСЮ"...

(Закінчення зі стор. 2)

першого хлопчика, а не дівчинку. Може й правда, що маленький Василько, перший мій хрещеник, приніс мені трохи щастя. Хоч життя моє було далеко не солодке, та все ж таки багатьом було значно гірше.

З тих хрестин я тільки й запам'ятала, як їхали хрестити, Батько дитини, на радощах, мабуть, випив чарчину і гнав коні так, що вони летіли, мов змії, ніби то й землі не торкались ногами. Я ж сиділа й тремтіла, бо на поворотах боялась, що випаду з саней разом із дитиною, яку тримала на руках.

Скоро я повернулася знову до Полтави і незабаром мені написали, що мої куми з Васильком десь виїхали. Тоді пішли чутки про „розкуркулення" заможніших селян і молодь потихеньку стала від'їжджати, десь влаштовуватися на працю, часто з фальшованими документами.

І цього мого хрещеника доля невідома.

І ще одна дівчинка, яку я тримала до хреста, це Ніна, дочка моєї полтавської подруги, що жила у маленькому будинкові своїх батьків і була необачна, бо одружилася з молодим чоловіком, у якого було польське прізвище. Хоч її чоловік ніколи в Польщі не був, польської мови не знав і вважав себе українцем, та в 1937 році його заарештували, як польського шпигуна.. Влада вирішила, що він скритий шпигун, який заховався за українською національністю.

А тому, що він був „небезпечний злочинець", то заарештували і його дружину, мою приятельку.

В 1937-му році я, ніби відчуваючи, що батька свого скоро втрачу, поїхала з Харкова у Полтаву провідати батьків. Безперечно, зайшла я і до батьків подруги провідати свою хрещеницю. Жили вони на тихій вулиці, будиночок був майже захований поміж овочевими деревами. Було літо і Ніна, моя хрещениця, бавилася в садочку. Побачила мене й прибігла застрічати. Вхопила за шию, поцілувала і зразу ж тихенько запитала:

— Мамо Лесю! — так вона мене звикла називати, — як ви думаєте, чи моїм батькам дадуть амнестію на жовтневі свята?

Мене кинуло в жар від несподіванки: дитині йшов 7-ий рік і вона вже говорить про амнестію! Бідні, бідні ці діти, що з самого малечку вже втрачають дитинство і несуть хрест такий же тяжкий, як і їхні батьки.

За рік, коли я вже забрала з Полтави маму, прочула я, що мою подругу, Ніночкину маму звільнили з в'язниці, а батька, який ніяк не хотів визнати себе польським шпигуном, заслали на Колиму.

Дальша доля і цієї моєї похресниці невідома...

Дивлюсь я на дітей тут, згадую, що це — „Рік дитини" і помимо волі зринули спогади про тих нещасних дітей в СССР, де не існує „зоряного дитинства", а „власть імущі", ніби на глум, розвішували на кожному кроці плякати: „Спасібо дорогому Сталіну за счастлівоє детство!"

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

КІУС видав двомовну збірку дум

Едмонтон, Канада. — Канадський Інститут Українських Студій повідомляє, що опубліковано збірку 33-ох українських дум, під назвою „Ukrainian Dumy", українською мовою й в англійському перекладі. Переклад зробили поети Юрій Тарнавський і Патриція Килина. Збірка, яка включає вступну статтю Наталі Кононенко-Мойл, опубліковано спільними заходами КІУС і Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету. Вона має 219 стор.; ціна в м'якій оправі — 5.95 дол., у твердій — 9.95 дол. плюс кошт пересилки.

В останньому році КІУС опублікував ще дві книжки-підручники. В січні появилася граматика Данила Струка, „Ukrainian for Undergraduates" (350 стор.; 5.00 дол. у м'якій оправі, 9,00 дол. у твердій плюс кошт пересилки). Минулого літа появилася антологія української ліричної поезії до 1919 року, „An Anthology of Ukrainian Lyric Poetry", під редакцією св. п. Ореста Зілинського. Антологія включає вступну статтю редактора, спогад про нього його дружини Єви Бісс і огляд Миколи Мушинки про наукову діяльність Зілинського. Книжка має 439 стор.; ціна в м'якій оправі — 6.95 дол., у твердій — 13.95 дол. плюс кошт пересилки.

Замовлення на всі три книжки проситься висилати англійською мовою на адресу: University of Toronto Press, Order Department, 5201, Dufferin St., Downsview. Ontario, Canada, M3H 5T8.

КІУС також повідомляє, що вже появилося 6-те число „Журналу Вищих Українських Студій". Журнал виходить два рази в рік. Кожне число має приблизно 120 стор. Річна передплата — 5.00 дол. Чеки просить ся виписувати на „Journal of Ukrainian Graduate Studies" Адреса редакції: Journal of Ukrainian Graduate Studies, Department of Slavic Languages and Literatures, University of Toronto, Toronto, Ontario, Canada, M5S 1A1.

Відбулися Загальні Збори Станиці Братства І-ої УД УНА в Ню Йорку

Ню Йорк. — Дня 1-го травня ц. р. Станиця Братства кол. Вояків І-ої УД УНА відбула чергові річні Загальні Збори, на яких продискутовано працю Станиці в минулому та по виборах намічено пляни на майбутнє. Оцінюючи успіхи уступаючої Управи, її переобрано лиш із деякими змінами. Головою залишився С. Шепарович, а до Управи увійшли: Р. Кобрин та О. Ґоґо-Слупчинський — заступники голови, К. Григорович — скарбник, Р. Гаєцький — секретар; Я. Балабан, М, Бурчак, М. Виноградник, Я. Гуменюк, А. Закревський, Г. Яремчук — члени Управи, Р. Іваницький — організаційний референт.

Збори відмітили приїзд Валентина Мороза до ЗСА в резолюціях, де між іншим говориться: „Збори щиро вітають нескореного В. Мороза на вільній Землі Вашінґтона й бажають йому кріпкого здоров'я та успіхів в його дальшій праці для добра українського народу".

УЄО подякувало президентові Джіммі Картерові і привітало пастора Г. Вінса і В. Мороза

Атланта, Дж. (Пресова Служба УЄО в Па). — Головна Управа Українського Євангельського Об'єднання у Північній Америці, очолена президентом Володимиром Багрієм і екзекутивним секретарем — пастором В. Боровським вислала 8-го травня ц. р. спеціяльну подяку президентові Джіммі Картерові за його старання у звільненні зі совєтського ув'язнення паст. Г. Вінса, В. Мороза й інших трьох дисидентів. При тому вона підкреслила пекучу потребу дальшої акції в обороні прав людини у Совєтському Союзі та в справі звільнення решти українських і неукраїнських дисидентів, які поневіряються у совєтських в'язницях і кацетах. Рівнож поіменно згадано тих українських дисидентів, про звільнення яких треба було б робити старання у першу чергу. Між ними є священик В. Романюк, Л. Лук'яненко, М. Руденко, Ю. Шухевич і кількох інших. Згадано також про тих християн п'ятидесятників, які під цю пору перебувають в американській амбасаді у Москві, про понад двадцять тисяч християн п'ятидесятників і баптистів, які висловили своє бажання залишити Совєтський Союз через релігійні переслідування, висловлено стурбовання про недавній поступок з двома молодими людьми, що не знайшли захисту в американській амбасаді в Москві і були видані совєтській поліції, як і про підозрілу смерть Євгена Снєгірьова.

Рівнож Головна Управа УЄО вислала привіти пасторові Г. Вінсові та історикові В. Морозові з порадою, щоб вони при першій можливості взялися за написання споминів, зокрема за останні роки їхнього життя, подбавши про те, щоб вони вийшли англійською, а як можна й іншими мовами, в якомусь визначному американському видавництві. Компетентні українські чинники напевно радо доможуть знайти таке видавництво і дадуть у цьому потрібну допомогу.

ПОДЯКА

Дня 24-го листопада 1978 року, з волі Всевишнього, відійшла від нас у Вічність, наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА Й БАБУСЯ

бл. п.

АГАФІЯ БАРВІНСЬКА

Висловлюємо нашу щиру подяку Усім, що своєю участю в похоронних відправах віддали Покійній останню прислугу та вшанували Її пам'ять.

Щиро дякуємо нашим Приятелям і Знайомим за вислови співчуття в нашому смутку — словами, листами, телеграмами й телефоном.

Щире спасибі Високопреподобним і Всечеснішим Отцям: пароховi катедри святих Володимира й Ольги о. Романові Кисілевському, о. митратові Семенові Іжикові, о. Евгенові Григорієві Олійникові та о. Ізидорові Дзядикові, ЧСВВ, за їхні глибоко змістовні проповіді і зворушливі слова прощання; їм же та Впр. о. крилошанинові Антонові Пакошеві і Веч. о. Степанові Тарнавецькому за відслуження похоронних відправ.

Сердечно дякуємо дириґентові хору „Думка" при Осередку СУМ-у в Вінніпеґу п. Іллі Боячкові та Вп. Хористам за співи під час Заупокійної Панахиди.

Складаємо сердечну подяку пані М. Корбутяк та Паням з Жіночої Секції Ліґи Визволення України у Вінніпеґу, зокрема пані Я. Іванчук і пані Р. Хрупало за їхню приятельську поміч під час приготування й відбуття поминальної тризни.

Щиро дякуємо Товариству Підтримки Патріярхату УКЦ у Вінніпеґу і Кредитовій Кооперативі „Віра" за квіти на могилу Покійної та Інститутові „Просвіта" за квіти і вшанування пам'яті Покійної вивішенням чорного прапору на своєму будинку під час похоронних днів.

Засилаємо щиру подяку Приятелям і Знайомим, які замість квітів на могилу Покійної зложили свої щедрі пожертви на Фундацію ім. Тараса Шевченка, Патріярхальний Фонд УКЦ та Манітобську Фундацію Лікування Серця.

Сердечно дякуємо нашим Приятелям і Знайомим, що замовили Богослужби за душу Покійної в різних церквах Вінніпеґу, Канади, ЗСА та Европи.

Складаємо наше щире спасибі всім Людям Доброї Волі за їхню поміч, слова розради та молитви.

У глибокому смутку:
муж — ОСИП
донька — ЕВСТАХІЯ з родиною
син — ЯРОСЛАВ з родиною

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Дорогої
МАМИ, ДРУЖИНИ, ДОЧКИ, СЕСТРИ

бл. п.

ГАЛИНИ ТЕМЧЕНКО

цією дорогою складаємо сердечну подяку Всім, хто допомагав нам в тяжкому горю і смутку.

За волею Покійної, замість квітів, складаємо пожертву 250 00 долярів на Harvard Ukrainian Research Institute

Муж — СЕМЕН
Сини — БОРИС, МАРКО

У ТРИНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
ДОНІ І СЕСТРИ

бл. п.

ЛЯРИСИ ГАРКАЧ

яка припадає 28-го червня, вшановуємо Її пам'ять.

У ПАМ'ЯТЬ

І до нині мене милує,
Твій м'який, пестливий голос!
А разять скорботні слова,
Коли Ти, огірчена на розраду,
До мене прийшла.

Хоч Ти була все,
Весела, всміхалась
І до зла, але скорбні
Твої хвилини,
Я у серці зберегла.

МАМА

В смутку згадують:
ПЕТРО І МАРІЯ — батьки
НУСЯ, ОДАРКА — сестри
МІРКО — брат

Червень, 1979

Ділимося сумною вісткою, що 3-го червня 1979 року, упокоївся в Бозі наш Найдорожчий ТАТО

бл. п. ФЕДІР ЛУКІЯНСЬКИЙ

замешкалий у Брукліні, Н. Й.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 7-го червня 1979 року з похоронному заведенні Senko Funeral Home, 213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. і після Служби Божої в церкві св. Духа на цвинтар Glendale Cemetery, Bloomfield, N.J.

У глибокому смутку
доньки:
ІРЕНА ПІЛОЯ, Бріктови, Н. Дж.
ЛЮБА КЛІМА, Натлей, Н. Дж

Крайова Управа
Спілки Української Молоді Америки

ділиться сумною вісткою, що 21-го червня 1979 р. в Ню Йорку, Н. Й., несподівано і передчасно, відійшла від нас, по короткій і важкій недузі

бл. п.

БОГДАННА СИДОР-ЧАРТОРИЙСЬКА

довголітній член Крайової Управи СУМ Америки.

Опечаленій Родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Крайова Управа СУМ Америки

З невимовним болем і смутком повідомляємо усіх Рідних, Приятелів, Знайомих і всю Українську Громаду, що з волі Всевишнього Бога, в четвер, 21-го червня 1979 року, після важкої недуги, відійшла від нас у життя вічне

бл. п.

БОГДАННА-ЛЕВКА СИДОР-ЧАРТОРИЙСЬКА

з дому ЛИСНЯК

на 48-му році свого скромного і побожного життя.

В глибокому смутку:
МИКОЛА — чоловік
ЄЛИСАВЕТА АКВІЛЕНА — дочка з нареченим д-ром АНДРІЄМ О. БАРАН
СВЯТОСЛАВ ВІКТОР — син
БОГДАН МИКОЛА — син
МАРІЯ ЛИСНЯК — мама
ІРЕНА КОРШУН-КОМАР з дітьми і чоловіком — сестра
ЮЛІЯ ЛИСНЯК — стриянка з дітьми і внуками
та ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді й Україні

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Просимо молитись за спокій душі Покійної Богданни.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПАРАСТАС у п'ятницю, 22-го червня 1979 р. в год. 8-ій веч.

ПОХОРОН в суботу, 23-го червня 1979 р., о год. 9-ій ранку з церкви св. Юра в Ню Йорку на цвинтар св. Духа в Гамптонбурґу, Н. Й.

Річні Загальні Збори 204-го Відділу УНС ім. А. Гончаренка в Ню Йорку

У неділю, 11-го березня ц. р., у приміщенні СУА „Самопоміч" у Ню Йорку відбулися Річні Загальні Збори членів 204-го Відділу УН-Союзу ім. Агапія Гончаренка. На збори прибули також представники Головного Уряду, а зокрема був присутній представник Екзекутиви УНС — головний організатор Василь Оріховський, як теж головний радний д-р Аскольд Лозинський та Микола Хоманчук, який репрезентував Окружний Комітет Відділів Нюйоркської Округи. Привітавши їх, предсідник цього Відділу, М. Шпонтак попросив їх до Президії Зборів та відкривши наради привітав присутніх і подав порядок нарад, що його прийнято без змін. На його теж внесок присутні вшанували повстанням з місць і хвилиною мовчанки 20-ох померлих в діловому році членів Відділу. Предсідником Зборів одноголосно обрано М. Шпонтака, а секретарем д-ра В. Палідвора, який відчитав Протокол з попередніх Загальних Зборів, який прийнято без змін.

Звітування управи Відділу розпочав предсідник Михайло Шпонтак, який на вступі підкреслив ролю, яку відіграє в українській громаді УНС, як найбільша братська та загально-громадська організація, яка саме обходить цього року 85-річчя своєї визначної діяльности. Він подав, що в діловому році був постійно в контакті з секретарем відносно всіх біжучих справ Відділу, брав участь разом з іншими делегатами Відділу в святочному бенкеті з нагоди 85-річчя „Свободи", Веселки та англомовного „Українського Тижневика". Він брав теж участь у зборах і нарадах Комітету Відділів УНС Нюйоркської Округи.

Заступник секретаря і англомовний секретар Софія Карплюк підкреслила, що крім активности у Відділу, присвячувала багато уваги громадській праці зокрема на терені Асторії.

Касир мгр Орест Питляр поінформував про загальну господарку Відділу, а зокрема про ділянку фінансову підкреслюючи, що, на жаль і в цьому звітовому році виграти Відділу були більші чим впливи від членів по 10 центів місячно до каси Відділу, а саме: на 88.06 долярів, що їх покрито з ощадностей придбаних ще давніше піонерами — членами Відділу. Всіх прибутків з вкладок вплинуло до каси Відділу у звітовому році на суму 448.12 дол. відсотків від ощадностей на членській книжці в Кредитівці „Самопомочі" було 142.75 так, що разом прибутків було 590.87 долярів, а видатки виносили 672.81 дол. Управа Відділу вислала у звітовому році вкладок на суму 44,493.99 дол. причому в грудні залишилось на боржниках 821.36 дол.

Вичерпний звіт з праці у Відділі так під оглядом організаційним, як теж фінансовим подав фінансовий секретар д-р Василь Палідвор. На вступі він підкреслив, що 1978 рік під оглядом організаційним був кращим, чим попередні роки, бо призначену Екзекутивою організаційну квоту придбання членів виконано більше чим на сто відсотків, приєднуючи у звітовому році 53 члени, а призначена квота була 45 членів. Він сказав, що в тім році до того успіху причинилися такі члени Управи: д-р А. Лозинський, придбавши 10 членів, М. Шпонтак — предсідник — 2, Софія Карплюк, заступник секретаря — 2, член Управи Оксана Марко — 2, О. Питляр — касир — 1, а секретар Управи Палідвор — 36. Між ними забезпечили членів на більші суми, один на 25,000 долярів, вісім по 5,000 долярів і три по 3,000 долярів, і якщо б не значні втрати з причини смерти 20 членів, виплата вивінуваної грамоти 17-ом, грошові звороти — 9-ом, та перехідні листки — 8-ом членам, то вислід був би куди кращий. Але і так приєднанням 53-ох членів, 204-ий Відділ здобув першенство в Нюйоркській Окрузі, а 5-те місце в Союзі. Фінансовий секретар додав, що крім своїх обов'язків у Відділі він посвячував багато часу для праці в інших громадських організаціях. Секретар подякував усім членам Управи Відділу, які причинилися до успіху, а рівночасно звернувся зі закликом так до Управи, як теж до присутніх членів Відділу, щоби і в цьому діловому році вони доклали старань до ще кращих здобутків у зорганізуванні членів, бо зріст членства — це доказ, що організація жива, а разом зі зростом членства — зростатиме теж фінансова сторінка організації.

В закінченні свого звітуванні секретар склав подяку головному організаторові УНС Василеві Оріховському за його готовість допомогти в організуванні членів, а також висловив подяку головному секретареві В. Сохановi та головному касирові Уляні Дячук, від яких він завжди діставав повну підтримку, коли до них звертався у різних справах Відділу. Він подякував теж фінансовому секретареві, всім членам Управи та Контрольної Комісії за дружню співпрацю на терені Відділу, а зокрема предсідникові Відділу М. Шпонтакові як голові Громадського комітету для влаштування пам'ятної Ювілейної Зустрічі з численними представниками української громади з нагоди 85-річчя уродин і громадської праці д-ра В. Палідвора.

За Контрольну Комісію звітував голова мгр Тарас Керницький, який поінформував присутніх про фінансову господарку Відділу, підкресливши, що Контрольна Комісія переглянула касові книги, розрахунки, прилоги та ствердила, що записи в касовій книзі за діловий рік вповні згідні з прилогами та рахунками і відповідають фактичному станові фінансової господарки Відділу. Комісія ствердила, що діловий рік замкнено сальдом на суму 2,321.91 дол., а крім того Відділ має в Українському Народному Домі в Ню Йорку уділів на 250 долярів так, що разом майно Відділу на 31 грудня 1978 року виносило 2,571.91 долярів. Управа Відділу держить свої ощадності на членській книжці в Кредитовій Кооперативі ОУА „Самопоміч" під ч.4297. Під час дискусії забирали голос Тарас Керницький, Орест Питляр, Оксана Марко, головний радний мгр О. Питляр та д-р Аскольд Лозинський, поділившись спостереженнями з перебігу останньої Конвенції Делегатів у Піттсбургу.

З черги головний організатор Василь Оріховський, вітаючи управу Відділу від Екзекутиви УНС склав гратуляції Управі за гарні організаційні успіхи, підкресливши, що головно завдяки праці фінансового секретаря д-ра В. Палідвора 204-ий Відділ зайняв перше місце в Нюйоркській окрузі в приєднанні членів, а 5-те місце в УНС. Він закликав членів до дальшої посиленої праці для збільшення членів в черговому діловому році, що в ньому УНС обходить своє 85-річчя існування.

Управу та членство Відділу привітав також головний радний Микола Хоманчук, що прибув на збори теж як представник — голова Окружного Комітету Відділів УНС Ню Йорку. Головний радний д-р Аскольд Лозинський заявив, що подяка й признання для фінансового секретаря д-ра Палідвора за зорганізування членів є для нього особисто, а не для Відділу. Він сказав, що нам усім треба докладати старань, щоби Відділ зростав у членстві, бо сама грошова сторінка, хоч і значна, не означає ще зросту організації, коли впарі з тим не зростає членство. Нам треба щось дати Союзові, а не тільки вимагати, щоби Союз давав, бо він і так дає значну допомогу студентству, влаштовує на Союзівці курси для молоді та приділює грошові датки на інші громадські цілі.

Опісля голова Контрольної Комісії мгр Тарас Керницький подав внесок на уділення Управі Відділу абсолюторії, що присутні одноголосно ухвалили. Опісля на внесок мгра О. Питляра, що його підтримали Оксана Марко і А. Зєлик — переобрано ту саму Управу взявши до уваги її здобутки в зорганізуванні значного числа членів у діловому році. Внесок ухвалено одноголосно і до Управи обрано: інж. Михайла Шпонтака — предсідником, д-ра Лозинського — заступником, д-ра В. Палідвора — фінансовим секретарем, Софію Карплюк його заступником і англомовним секретарем, Оксану Марко — членом Управи; до Контрольної Комісії обрано: мгра Тараса Керницького — головою, а Ярослава Косановського та інж. Любомира Зєлика — членами.

Подякувавши членам Головного Уряду і присутнім за участь, предсідник закрив наради, а секретар попросив присутніх скласти свої пожертви на переслану Управі Збіркову листу для Українських Інвалідів. Збірка принесла 25.00 долярів. Відтак фінансовий секретар попросив усіх на перекуску, під час якої присутні ділилися своїми думками про перебіг зборів і порушені на них питання.

Н. Н.

УКРАЇНСЬКИЙ МОНТРЕАЛЬ...

(Продовження зі стор. 1)

надав відповідного характеру всій зустрічі.

Група молоді під орудою Ореста Павлова виконала збірну рецитацію „треносу" Ігоря Калинця, що її завершено читанням вірша Олеся Бердника. Ілюстрована відповідною музикою збірна рецитація зробила помітне враження на Валентина Мороза, на пошану якого І. Калинець — його друг і співв'язень — написав цю свою „хресну дорогу".

Хор „Україна" ще раз доказав своє вміння вчутися у цю історичну хвилину і повстанською піснею завершив мистецько-привітальну частину вечора.

Під час перерви присутні склали на „Фонд Валентина Мороза" разом із вступами на залю — понад сімнадцять тисяч долярів.

Доповідь Валентина Мороза в основному мала той самий зміст, що його доповіді у Торонто і Вінніпезі. Запитання і відповіді на них такою самою мірою приглушили початковий ентузіязм, але тим не менше спонукали багатьох присутніх глибше подумати над складністю української проблематики.

Канадська преса дуже прихильно поставилася до Валентина Мороза, до його тверджень і думок. Ще до його приїзду часописи, що належать до концерну „Саутем Прес" — як наприклад „Оттава Ситизен" і „Едмонтон Джорнал" — вмістили ґрунтовну статтю Романа Рахманного про пляновий приїзд Валентина Мороза до Канади. У статті коротко з'ясовано подвиг В. Мороза і ґрунтовно вияснено вклад канадців українського та іншоого роду в акцію за визволення того борця за свободу України.

Автор статті нагадав читачам діяльність української молоді, яка голодівками примусила канадські політичні кола присвятити більше уваги обороні В. Мороза. Нагадав автор і подвиг українських жінок, що протягом цілого місяця грудня 1975 року сторожили - демонстрували перед будинком совєтської амбасади у столиці Канади, Оттаві.

Торонтська газета „Стар" присвятила окрему редакційну статтю справі Валентина Мороза, подаючи його як зразок людської мужности і гідности. Монтреальська газета „Лє Девуар" вмістила довгий нарис про В. Мороза, життєпис якого — це частина історії українського народу.

Канадське радіомовлення на коротких хвилях, що офіційно зветься „Міжнародна Служба Радіо Канади", а популярно слухачі звуть її „Голос Канади", кожночасно звітувало про виступи і твердження Валентина Мороза у всіх трьох центрах. Спеціяльне інтерв'ю, що його записав у Торонто з В. Морозом керівник Української Секції Радіо Канади Р. Олійник, передано двічі того дня, коли В. Мороз прибув до Монтреалю. Крім того, репортаж того ж автора про виступи В. Мороза в Торонто і столиці Канади передали у своїх програмах усі п'ять східньоевропейських секцій своїми мовами.

Не виключається і можливість, що канадське короткохвильне радіомовлення передасть ще редакційні відгуки і коментарі канадських газет, чи якісь інші повідомлення у зв'язку з перебуванням В. Мороза в Канаді.

IУ-ий З'їзд Земляків Станиславівщини

Торонто, Канада. — Діловий комітет IУ З'їзду Земляків Станиславівщини інформує, що організаційна і господарська підготова проходить дуже задовільно. З'їзд відбудеться у Торонто, в забудуваннях обителі Колеґії св. Василія Великого при 3100 Вестон Ровд, у суботу 30-го червня і неділю 1-го липня 1979 року.

До участи у з'їзді запрошено: Блаженнішого Патріярха Йосифа, Блаженнішого Митрополита Мстислава, Преосв. Владику Кир Ізидора, монсеньйора д-ра Василя Кушніра, оо. митратів Петра Хомина, Івана Гаврилюка і Б. Ганушевського, оо. крил. М. Стефанова і д-ра Ю. Федорова та ігумена о. Боніфатія Мальованого, ЧСВВ; СКВУ, УККА, КУК, редакції українських часописів і радіопрограм, визначних підприємців і професіоналістів та національно-громадських діячів, і зокрема нашого дорогого земляка Валентина Мороза з ріднею.

З'їзд має на меті закріпити та поширити земляцькі зв'язки, обговорити видання 2-го тому „Альманаху Станиславівської Землі", як рівнож, заплянувати ведення всебічної допомоги всім українським політв'язням і борцям за волю і державну незалежність України.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

У Йонкерсі відбувся мистецький вечір

Стараннями Пластприятелю, 10-го квітня ц. р., о годині 4-ій по полудні в авдиторії школи св. Михаїла в Йонкерсі відбувся Весняний Вечір. Його відкрив голова Пластприяту інж. Петро Ганкевич, привітавши присутніх, та представивши Ірину Іванчишин, конферансьє програми.

Мистецьку частину цього Вечора започаткував соліст-тенор Євген Титла, довголітній співак хору „Думка", акомпаньювала йому — Евгенія Палій, яка є акомпаньятором хору „Думка" як рівнож учить гри на фортепіяну у Музичній Школі Джуліярд. Є. Титла відспівав „Не забудь юних днів" сл. Франка, муз. Лисенка; „Як я був молодий", сл. Любомира, муз. Лопатинського; „Бабине літо", сл. Ґалєвича, муз. Січинського; „Не дивись на місяць весною", сл. Лесі Українки, муз. Лисенка; „Милованка", сл. Миськевича, муз. Лисенка; „Місяць на небі", народна пісня і на закінчення „Вівці мої вівці та барани", народна пісня. Цей перший виступ п. Титли в Йонкерсі численна публіка прийняла рясними оплесками.

Вперше теж у Йонкерсі виступав відомий гуморист Ікер — І. Керницький, відчитавши три фейлетони. Перший присвятив він 30-річчю прибуття української еміграції до Америки п. н. „Котрий в нас уряд", другий — з нагоди Року Української Дитини письменник присвятив молодому Пластприятові, а третій був п. н. „Турист". Виступ Ікера вніс погідну атмосферу серед присутніх.

Диригент хору „Жайворонки", проф. Лев Стругацький виступив тут не в ролі диригента, а як піяніст, відігравши кілька композицій Шопена. І його глядачі привітали гучними оплесками.

Всі згадані артисти виступали в Йонкерсі як гості, а солістка-сопрано Люба Сохан, член Пластприяту, співає в хорі Св. Михаїла і вже знана місцевій громаді. Акомпаньював її муж, д-р Олег Сохан, диригент церковного хору св. Михаїла в Йонкерсі.

Пані Сохан відспівала „Веснівку", сл. Маркіяна Шашкевича, муз. Матюка; „Слова надії", сл. Черкасенка, муз. Лопатинського; „Летять ніби чайки", сл. Реви, муз. Рожевської. Закінчила першу частину мистецької програми п-і Сохан в'язанкою пісень із „Веселого Львова" — „Два кольори", „Чорнобривці"; „Гей весна пролетіла", защо публіка відплатилася довгими оплесками.

Інж. Ганкевич подякував усім, хто брав участь в першій мистецькій частині, водночас попросив всіх до закуски, що її приготовили пані з Пластприяту.

Опісля Ярослав Моцюк висвітлив чотири кольорові фільми про українське мистецтво, що тривали коло півтора години.

Вдоволені присутні ще довго відтак сиділи на залі і говорили про чудово проведений вечір.

Я. В. М.

У Міннеаполісі відзначено Шевченкові роковини

У неділю 11-го березня ц.р., у залі Українсько-Американського дому в Міннеаполісі, Міннесота, українська громада, стараннями Українського Конгресового Комітету відзначила 165-річчя з дня народження пророка українського народу Т. Г. Шевченка.

Програма розпочалася точно о 6-ій год. вечора „Заповітом", що його виконав хор „Дніпро" під батутою протод. Миколи Бриня. Голова УККА мгр Люба Менжега, відкриваючи академію підкреслила те, що в цьому році ми відзначаємо не лише роковини народження Т. Г. Шевченка, а й рік „Прав Дитини", про яких часто згадував у своїх творах Т. Шевченко. Уривок з поеми „Княжна" — „Зоре моя вечірняя" продеклямували члени СУМА: Калина Крамарчук, Таня, Христина і Роксі Елліот. Щирі оплески були подякою за їхнє гарне виконання. Інж. Валентина Єрмоленко — секретар місцевого Відділу УККА — виголосила доповідь на тему „Мати й діти в творах Шевченка". Доповідь була цікава мало відомими переживаннями з життя поета під час перебування його в Україні й на засланні, так що авдиторія (300 осіб) слухала з великою увагою.

Після доповіді виступила меццо-сопрано Зоя Семенець і під акомпаньямент п-і Зої Мельниченко виконала: „Чого ти ходиш на могилу" і „Нащо мені чорні брови" — на сл. Т. Шевченка, муз. Заремби. „В пам'ять Т. Г. Шевченка" (автор І. Тарасюк) продеклямувала п-і Віра Марущак (з Української Баптистської Церкви). І солістку й деклляматорку присутні тепло вітали гучними оплесками. На закінчення програми свята виступив хор „Дніпро" під диригентурою о. протодиякона Миколи Бриня, з такими піснями: „Бандуристе, орле сизий" — сл. Т. Шевченка, муз. Орлова; „Ой не п'ються пива меди" — записано зі слів кобзаря Г. С. Кожушка (помер 1921 року) із села Велика Писарівка, Богодухівського району, Харківської области, аранж. В. Ступницького, гарм. на мішаний хор п-і Кіри Цареградської, виконувалось вперше; „Гей злітались орли" на чоловічий хор, сл. Т. Шевченка, муз. К. Стеценка і „Реве та стогне..." сл. Т. Шевченка, аранж. Анат. Авдієвського. Акомпаньямент для хору виконували: пані Кіра і Петро (мати і син) Цереградські. Під час співу „Реве та стогне..." — всі на залі встали і останній куплет відспівали разом з хором. Програму Академії підготовлено дуже добре, і відбулась вона на високому рівні.

Василь Покірний